

Revista „Memoria”, temelie a istoriei contemporane

În Sala mică a Ateneului Român, miercuri 13 noiembrie a.c. a avut loc prezentarea publică a numărului 108-109 (3-4/ 2019) al revistei *Memoria*. Publicația – fondată în anii '90 de medicului-scriitor Banu Rădulescu (1924-1998), fost deținut politic –, creație unică în Europa de Est apără sub auspiciile Fundației Culturale *Memoria* și sub egida Uniunii Scriitorilor din România. Gazdă ospitalieră a fost managerul general al Filarmonicii *George Enescu*, dl Andrei Dimitriu (care a rostit cuvîntul de bun-venit; a pledat pentru o solidaritate a intelectualilor în restituirea și aducerea la cunoștință tinerei generații a istoriei netrucate, recente, a României, citindu-l pe filosoful și sociologul Eugeniu Speranția: *Doar elita intelectuală zidește...*). Referindu-se la Micaela Ghițescu, fost director al revistei, personalitate devotată valorilor politice și culturale europene, recent decedată, a propus un moment de reculegere.

Au luat apoi cuvîntul domnii: Cosmin Budeancă, istoric - noul redactor coordonator al revistei, care a prezentat structura numărului dublu, ce se lansează, și proiectele de viitor ale colectivului redacțional; prof. dr Nicolae Constantinescu, director (analiza unora dintre materialele publicate; elogiu unor personalități politice din trecut care au suferit și murit în închisorile comuniste); dna Irina Margareta Nistor, critic de film și translator (care, împreună cu mama sa au cunoscut-o îndeaproape pe Micaela Ghițescu).

Asistența a fost numeroasă. Dintre participanți, Maica Stareță de la Voroneț, Gabriela Platon a propus ca revista să se găsească și în bibliotecile școlare și publice din provincie.

Grafica actualului volumul (260 p.) se datorează artistului plastic Aurel Vlad, iar excepționalele cortine muzicale – partituri la patru mîini pentru pian (Claude Debussy – *Mica suită*, L. Klepper – *Joc, Dans și dans*).

o revistă cu un asemenea titlu, Micaela Ghițescu a făcut-o să supraviețuască !

Se adaugă semnatarilor deja citați, următoarele alte personalități: Luana Săvulescu; Octav Bjoza, președintele Asociației foștilor deținuți politici din România; venerabilul jurnalist român Mircea Carp și Carmen Grigoraș; Ana Blandiana (*admiratie pentru viață și opera sa și recunoștință pentru solidaritatea constantă care ne-a legat*); Andrei Dimitriu; Daniela Tăranu (*Micaela Ghițescu, un model etic*); Doina Cernica; Irina-Margareta Nistor; cunoscuta scriitoare și om de televiziune, Marilena Rotaru, care i-a fost alături ei, dar și lui Banu Rădulescu încă din primele zile de viață ale „Fundației Culturale *Memoria*” și ale „revistei gîndirii arestate”, citind și Ordinul Național Serviciu Credincios în grad de Ofițer pe care i l-a conferit post-mortem Președintele României; Marina Dumitrescu, redactor radio, care relatează despre interviurile realizate și despre carteaua autobiografică a Micaelei Ghițescu; Ion-Andrei Gherasim (*Un exemplu de verticalitate și demnitate*); Ilie Popa – *O remarcabilă luptătoare anticomunistă*). Scriitoarea Doina Jela, relatează un moment din anii detenției: *Și deodată, stirea s-a răspândit [în închisoare] ca fulgerul : A murit Stalin ! Atunci s-a fluierat Odă Bucuriei...* și evocă în detaliu opera literară și de exceptională translatoare a Micaelei Ghițescu. Notează de asemenea ceea ce îi plăcea să repete: *Opusul iubirii nu este ura, opusul memoriei nu este uitarea, opusul sănătății mentale nu e demența, opusul acestora e indiferența!*

Se mai regăsesc în completarea acestei părți *in memoriam*, semnăturile scriitoarelor: Ruxandra Cesereanu, poetă, prozatoare și cunoscută eseistă, conferențiar la Catedra de literatură comparată a Facultății clujene; prof. univ. Ioana Pîrvulescu, de la Facultatea de Litere din București; precum și cele ale bănățencei Smaranda Vultur, fost lector la Sorbona și autor al unui tulburător volum despre deportarea în Bărăgan a populației politic „neconvenabile” regimului dejist; actrița ieșeană Violeta Popescu; o permanentă colaboratoare a revistei, Maria Toacă; Ileana Mateescu. Semnează rînduri atipice: scriitorul Virgil Mihaiu, primul

de lîngă noi.

Memoria publică la secțiunea 30 de ani de la evenimentele din Decembrie 1989 emoționante însemnări de: Cristina Ramona Voinea (n.1987): *Pe tata nu-l aduce nimeni înapoi niciodată...*, Voinea I. Constantin fiind unul dintre eroii acelor evenimente; Cornelia Chițimia (Boară) - despre decesul în împrejurări încă neelucidate ale fratelui său, ofițerul Boară I. Dorel, „martir al Revoluției” din 1989; ale tinerei Ewa Weinberger Zeana urmașa unui stăvechi neam balcanic de macedo-aromâni, ai căror membri au avut de suferit în bolgiile comuniste. Se citesc cu interes însemnările doamnei Ileana Toma, astronom și scriitor, despre „Alte Crăciunuri” (cele din timpul comunismului); *Comemorarea foștilor deținuți politici la Drobeta Turnu Severin* – consemnări de Ileana Mateescu. Cunoscutul artist plastic și celebru caricaturist Ion Barbu scrie despre împlinirea a 100 de ani de la nașterea lui Ion D. Sîrbu (*Mina Petrila a murit, trăiască Mina Sîrbu*) și larga participare la comemorarea scriitorului anticomunist. În acest număr, mai poate fi parcurs un studiu intitulat *Valeriu L. Bologa, marele iatroristoriograf, în dosarele Securității* (pp.162-187), documentar realizat de mai-jos semnatul.

Dr. Mihail MIHAILIDE

Curier editorial

Victoria Dragu Dimitriu

REPRODUCERE COLOR

Victoria
DRAGU DIMITRIU

reproducere
color
roman

la patru mîini pentru pian (Claude Debussy – *Mica suită*, L. Klepper – *Joc, Dans și Cîntec*, Johannes Brahms – *Dansuri ungare*) au fost susținute de Ana și Marius Boldea.

Oferta generoasă a acestor două numere înfrânte cuprinde în prima parte o suită de texte *In Memoriam Micaela Ghițescu*, plecată la 13 mai 2019 într-o lume poate mai bună, plînsă și regretată de toți cei care au cunoscut-o sau i-au fost alături – colectiv de redacție, colaboratori, prieteni de-o viață – fie la „Fundăția Culturală Memoria” (membru fondator din 1991, în Comitetul Director, din 1997 și președinte din 2010), fie conducind efectiv, din 2003, și ducînd mai departe originalul proiect istoric, politic și publicistic inițiat și transpus în fapt de Banu (Șerban) Rădulescu: „revista gîndirii arestate”.

Cu ascendențe intelectuale (tatăl, Constantin Ghițescu, chirurg vascular - mama -, Maria Eliza Papacostea, profesoară), absolventă a Facultății de Filologie a Universității din București (1948-1952; 1955-1957), ea însăși deținută politic, a devenit cunoscută ca traducătoare îndeosebi din literaturile portugheză, braziliană și franceză, dar și din idiomerile galiciană și guatemaleză. A redactat, de asemenea, lucrări teoretice – instrumente de lucru pentru traducători; a fost delegată din partea României sau invitată la reuniuni ale acestor specialiști, a făcut parte din societăți și asociații de profil, a primit premii și distincții naționale și internaționale, a fost membră a Uniunii Scriitorilor din România.

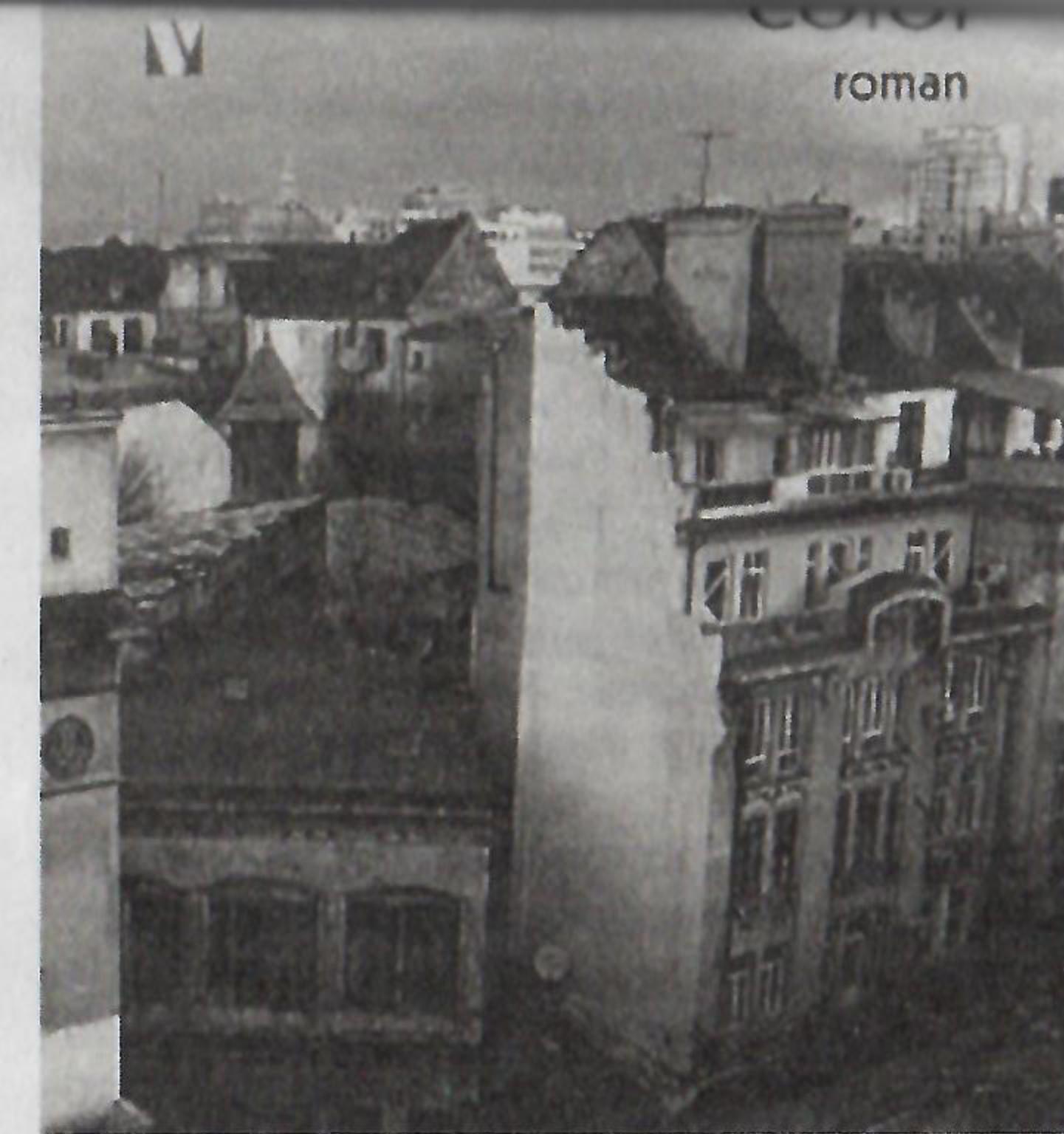
Au consemnat cu emoție amintiri despre Micaela Ghițescu: Rodica Tanașoca (excurs în familia acesteia); Pia Dumitru-Danielopolu – (anii de formare, studiile medii și universitare cu apropierea de familia mentorului său de la Liceul Francez, Marcel Fontaine și de corespondență purtată cu acesta după obligația impusă profesorului de a părăsi România în 1948 și „inevitabila” acuzație de „spionaj în favoarea unei puteri străine” adusă ei și colegelor - eleve și studente ale lui Fontaine -, urmată de arestarea și condamnarea la ani de închisoare (Jilava, Mislea); E.S. Ambasadorul Portugaliei la București, Fernando Teles Fazendeiro, care deplinează „locul gol în relațiile culturale luso-române, greu de a fi ocupat”, după dispariția eminentei personalități. Și-au amintit, de asemenea, Corina Bach, medic, fiica lui Banu Rădulescu, care trăiește în Germania; prof.dr. Nicolae Constantinescu (*Cuvinte pentru ultimul drum*), care a subliniat, între altele, faptul că *fără nici un fel de susținere financiară din partea statului, deși România este singura țară fost comunistă care are*

permanență colaboratoare a revistei, Maria Toacă; Ileana Mateescu. Semnează rînduri emoționante: scriitorul Virgil Mihaiu, primul director al *Institutului cultural român* din Portugalia; istoricul și criticul literar Mihai Zamfir, profesor la Universitatea București; Petre Sragher, poet și traducător; Eugen Istodor, binecunoscut scriitor, deținătorul unei rubrici permanente la *Dilema veche*. Urmează mesaje de condoleanțe și un set de fotografii cu Micaela Ghițescu.

În partea a doua a substanțialului volum recent lansat: capitolul *Făuritorii Marii Uniri*. Se publică: *Jurnal de front* - un fragment din carte doamnei Liliana Iacobescu despre tatăl său, Teodor Iacobescu (participant la numeroase evenimente istorice din prima parte a secolului trecut, căpitan citat prin Odine de Zi pentru Bravură Ostășească, inclusiv în anii 1917 și 1918); continuarea unei eseuri semnată de Ioan Vlad, despre generația celor care au săvîrșit Marea Unire, între care numeroase personalități intrate în Istorie, și subcapitolul final, elocvent ca titlu: *Din Sala Unirii în mari demnități politice și apoi în închisorile comuniste* (p. ex.: Iuliu Maniu, episcopul Iuliu Hossu, Ion Mihalache, Ilie Lazăr, Ion Fluierăș, Siviu Dragomir și cîți încă alții o generație de ctitori, de luptători, eroi și martiri (...). Despre aceeași făuritori ai Marii Uniri, ajunși în închisorile comuniste, scrie și prof.univ.dr.ing. Ilie Popa, președintele Filialei Argeș al *Fundăției Culturale Memoria* și organizatorul conferințelor anuale *Experimentul Pitești* – cărți în curs de editare.

Memoria nr. 108 -109 continuă cu *Ultimul partizan anticomunist în viață, despre luptele cu Securitatea din Munții Banatului* (Nicolae Ciurică, decorat de președintele României Klaus Iohannis în 2016), interviu realizat de Răzvan Gheorghe.

O temă pe cît de gravă pe atît de adînc analizată este aceea a *Distrugerii elitelor în România primelor decenii comuniste*, aneantizare evident intenționată, abordată de prof.dr. Nicolae M. Constantinescu, membru titular al Academiei de Științe Medicale. Apoi, textul *Sfîrșitul neconsemnat oficial nicăieri al Comandantului Aviator Ioan Dicescu*, de Marcela Niță, fiica acestuia; amintirile profesorului Nicolae Iuga, laureat în 2017 al *Premiului Ion Petrovici al Academiei Române*, autor a peste 20 de cărți de filosofie, unele în franceză și engleză, despre „Filosoful Cezar Mititelu” – aşa cum l-a cunoscut. Un dialog semnat Florian Hălălău cu veteranul războiului din Transnistria (1992) – Filip Iepure, poate fi citit la rubrica următoare a revistei *Istoria*

Prin proza Victoriei Dragu Dimitriu trece un suflu primordial, care vine nu numai din adîncurile sufletului feminin, ci și din zestrea la fel de profundă a civilizației căreia aceasta îi aparține, avîndu-și rădăcinile în matricea mediteraneană, greco-latînă. Romanele Victoriei Dragu Dimitriu sunt niște mărturii extraordinar de sincere și de omenești. Ca toate scările autentice, ele îți dau impresia că viața din jur, cu persoanele ei, începe să semene cu aceea descrisă în cărți. Scriitorul este cel care dezvăluie viața, pe alături de care am trece altfel fără să vedem cum arată lumea în care trăim.

Elisabeta Isanos

Romanele scrise de Victoria Dragu Dimitriu sunt axate pe problematica responsabilității morale în lumea contemporană, cu atenție specială pentru reacția și comportamentul feminin. Criza descoperirii adevărului personal și a adevărului celuilalt, la toate vîrstele – de la adolescență la maturitate – este narată fluent, în scene echilibrate, cu un dar remarcabil al relevării amănuntului semnificativ.

Roxana Sorescu

